

когнітивних, творчих та емоційних навичок дітей відбувається цілісно та гармонійно.

Зважаючи на вищевикладене, вважаємо доцільними подальші дослідження вивчення понять «навчання» , «навчання через гру» крізь призму українського дошкілля.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про дошкільну освіту», 2001 р.
2. Shonkoff, Jack P. Science policy and the young child developing: Closing the gap between what we know and what we do, 2007. URL:<http://mnprek-3.wdfiles.com/local--files/policy/Closing%20the%20Gap%20-%20Shonkoff.pdf>
3. Shonkoff, Jack P. and Deborah A. Phillips, eds., From neurons to neighborhoods: The science of early child development, National Research Council, National Academy Press, Washington, D.C, 2000
4. The LEGO Foundation, What We Mean by Learning Through Play [Leaflet], 2016

УДК 378.1

Стрельников Віктор Юрійович,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогічної
майстерності та менеджменту імені
І. А. Зязюна Полтавського національного
педагогічного університету імені
В. Г. Короленка, м. Полтава

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ТВОРЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ

Методологію дослідження проблеми управління творчою діяльністю студентів дослідники розглядають як сукупність підходів до аналізу об'єкта, чинників взаємозалежності між розвитком творчої особистості і систематичною активністю, її творчою діяльністю, концептуальними положеннями системного, управлінського, діяльнісного, гуманістичного, особистісного, синергетичного, компетентісного та інших підходів. Однак, для вирішення проблеми управління творчою діяльністю майбутніх менеджерів доцільно визначити, які з них є

найбільш ефективними, спираючись на дослідження з освітнього менеджменту Л. Лебедик [1, с. 21–27; 2, с. 124–126; 3, с. 35–42; 4, с. 377–383; 5, с. 316–320; 6, с. 22–25] та наші напрацювання з розвитку інтелектуальних та творчих здібностей студентів [8–19].

Насамперед, методологія вирішення проблеми управління творчою діяльністю майбутніх менеджерів має базуватися на застосуванні системного підходу до аналізу явищ і процесів, які є наслідком означеного управління. Системний підхід орієнтує на розкриття цілісності педагогічних об'єктів, виявлення в них різноманітних типів зв'язку та зведення їх в єдину теоретичну систему. Цей підхід допомагає визначити компоненти системи управління творчою діяльністю майбутніх менеджерів, дослідити умови, що забезпечують ефективність цього процесу, виявити цілі, завдання, зміст їхньої підготовки [8–19]. Системний підхід охоплює весь зміст управлінської діяльності.

Управлінський підхід дозволяє розробити модель процесу управління творчою діяльністю майбутніх менеджерів, який проходить декілька етапів і складається як мінімум із трьох підсистем: вхід (ресурсний потенціал), процесор (переробка), вихід (результат).

Функціональний підхід до управління творчою діяльністю майбутніх менеджерів розглядаємо як цілеспрямований процес функціонального впливу суб'єкта на об'єкт управління шляхом послідовної реалізації функцій (мотивації, планування, організації, контролю, регулювання). Обґрунтування функціонального складника залежить від складності об'єкта управління.

Діяльнісний підхід (А. Алексюк, Г. Атанов, Л. Виготський, О. Леонтєв, Ю. Машбиць, С. Рубінштейн та ін.) в умовах управління творчою діяльністю майбутніх менеджерів може бути використаний для формування їхнього творчого професійного досвіду. Він передбачає послідовне їхнє включення у різновиди творчої, практичної і професійної діяльності. Однією з умов реалізації діяльнісного підходу в управлінні творчою діяльністю майбутніх менеджерів є застосування проблемного навчання. Воно спрямоване на

формування структури творчої діяльності майбутніх менеджерів, що включає: мету; мотивацію; концептуальну модель діяльності; гіпотезу-прогнозування; програму дій; виконавську частину і рефлексивний процес, побудований відповідно до програми діяльності, адекватної цілям і отриманим результатам.

Застосування діяльнісного підходу щодо управління творчою діяльністю майбутніх менеджерів також визначається системою продуктивного навчання, відмінними рисами якого є: тісний змістовний зв'язок колективної творчої діяльності майбутніх менеджерів із самостійним і індивідуальним навчанням; орієнтація творчої діяльності на цілісний, соціально значимий, творчий продукт. Продовженням цього методологічного напрямку є адаптивна система навчання. Відповідно до управління творчою діяльністю майбутніх менеджерів концепція адаптивного навчання визначає модель організації навчального процесу, за якої структура навчального заняття дає можливість збільшити обсяг самостійної роботи майбутніх менеджерів, що у свою чергу потребує переходу до самоуправління творчою діяльністю, яке забезпечує надійну реалізацію на практиці основних положень теорії діяльності.

Оскільки результатом творчої діяльності майбутніх менеджерів в умовах педагогічної технології управління творчою діяльністю майбутніх менеджерів є відповідний рівень сформованості творчого професійного досвіду фахівця, в системі методологічних основ дослідження важливе місце займає компетентісний підхід. Аналіз складників компетентісного підходу довів, що в умовах підготовки фахівців особливого значення набуває їх творча спрямованість, управлінські навички, організаторські та лідерські якості, мистецтво управління [2, с. 124–126; 4, с. 377–383; 5, с. 316–320; 6, с. 22–25].

Вирішення проблеми управління творчою діяльністю майбутніх менеджерів неможливе без застосування гуманістичного підходу, який також став методологічним підґрунтям дослідження. Гуманістична парадигма передбачає становлення і вдосконалення цілісної особистості, яка здатна до максимальної самореалізації своїх можливостей, постійно відкрита для

сприйняття творчого досвіду та оновлення знань; створення необхідних умов для вираження її творчої сутності, власної життєвої позиції («Я – концепції»). Вирішуючи проблему управління (самоуправління) творчою діяльністю майбутніх менеджерів, необхідно звернути увагу на погляди засновника гуманістичної теорії особистості А. Маслоу щодо ієрархії потреб, самоактуалізації особистості, яку він визначає, як «повне використання талантів, здібностей, можливостей» [7, с. 8]. На його думку, основним покликанням педагога є допомога іншій людині у розвитку її особистості на основі створення умов для самовдосконалення і самореалізації.

Завданням гуманістичного підходу в умовах управління творчою діяльністю майбутніх менеджерів є створення умов для творчої самореалізації та самовдосконалення особистості; підтримки її унікального розвитку через надання максимальної свободи вибору способів діяльності; забезпечення можливостей для експериментування, розвитку особистісного потенціалу тощо.

У результаті проведеного дослідження визначено, що основою реалізації управління творчою діяльністю майбутніх менеджерів має стати системний підхід, гуманістична, діяльнісна спрямованість, індивідуалізація творчої діяльності майбутніх менеджерів, механізм суб'єкт-суб'єктної взаємодії педагога і студента у навчально-виховному процесі. Процес підготовки майбутніх менеджерів має оптимально поєднувати різні концептуальні підходи до вирішення проблеми і серед них управлінського, який відкриває можливості для створення відповідної технології управління творчою діяльністю майбутніх менеджерів й накопичення творчого професійного досвіду самореалізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Лебедик Л. В. Використання сучасних моделей навчання у контексті менеджменту професійної підготовки вчителів природничо-математичних спеціальностей. *Освіта. Інноватика. Практика : науковий журнал*. Вип. 1 (4). Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2018. С. 21–27.
2. Лебедик Л. В. Менеджмент підготовки викладачів вищої школи. *Наукові записки / ред. кол.: В. В. Радул, С. П. Величко та ін. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. Вип. 141. Ч. II. С. 124–126.*

3. Лебедик Л. В. Моніторинг якості системи підготовки та підвищення кваліфікації викладачів вищої школи. *Використання технологій менеджменту якості в управлінні закладами освіти*: зб. матеріалів II регіональної наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 20 листоп. 2018 р.). / укладачі: Брик Р. С., Дідух Т. Г. Тернопіль, 2019. С. 35–42. URL : <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/7973>
4. Лебедик Л. В. Освітній менеджмент в системі педагогічної підготовки магістрів економіки. *Вища освіта України*. Темат. вип. «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». 2008. Дод. 3., Т. IV (11). С. 377–383.
5. Лебедик Л. В. Підготовка фахівців для системи спеціальної освіти на засадах педагогічного менеджменту. *Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі* : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф. (25 листоп. 2020 р., м. Суми). Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. С. 316–320. URL : <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/16900>
6. Лебедик Л. Розвиток лідерства майбутніх менеджерів у технологіях кооперативного навчання. *Шлях освіти*. 2008. № 3. С. 22–25.
7. Маслоу А. Г. Мотивация и личность. СПб. : Евразия, 1999. 478 с.
8. Стрельников В. Ю. Проектування професійно-орієнтованої дидактичної системи підготовки бакалаврів економіки: монографія. Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2006. 335 с.
9. Стрельников В. Ю. Педагогічні основи забезпечення особистісного і професійного розвитку студентів засобами інноваційних технологій навчання. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2002. Кн.1. 295 с.
10. Стрельников В. Ю. Педагогічні основи забезпечення особистісного і професійного розвитку студентів засобами інноваційних технологій навчання. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2002. Кн.2. 230 с.
11. Стрельников В. Ю. Розвиток інтелектуальних та творчих здібностей студентів. Методичні рекомендації для слухачів педагогічного факультету МПК. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2003. 24 с.
12. Стрельников В. Ю. Методики оцінювання інтелекту та критерії творчої особистості. *Психологічна підтримка творчості учня* / упоряд. О. Плавник, В. Зоц. К.: Редакції загальнопедагогічних газет, 2003. 128 с. С. 9–18.
13. Стрельников В. Ю. Розвиток інтелектуальних та творчих здібностей учнів (матеріали до вивчення міні-модуля «Інтелект і творчість»). *Удосконалення педагогічної майстерності в умовах особистісно орієнтованої освіти*: модульний посіб. / автори-упорядники: В. Р. Ільченко, П. І. Матвієнко, Н. І. Білик. Полтава: ПОППО, 2003. С. 137–155.
14. Стрельников В. Ю. Критерії технологій навчання, орієнтованих на розвиток особистості. *Нові технології навчання*: наук.-метод. зб. К.: Наук.-метод. центр вищої освіти, 2003. Вип. 35. С. 243–250.
15. Стрельников В. Ю. Лекція 2.10. Розвиток інтелектуальних та творчих здібностей учнів. *Удосконалення педагогічної майстерності в умовах особистісно зорієнтованої освіти*: Модульний посіб. / автори-упорядники: П. І. Матвієнко, Н. І. Білик, О. О. Новак. Полтава: ПОППО, 2006. С. 248–268.
16. Стрельников В. Ю. Методики оцінювання інтелекту та критерії творчої особистості. *Обдаровані діти і школа. Методика діагностики та педагогічний досвід*. Полтава: ПОПОПП, 1998. С. 13–18.
17. Стрельников В. Ю. Педагогічні ситуації. *Педагогічні конкурси на Полтавщині*: методичний збірник. Кременчук: 1998. С. 21–25.
18. Стрельников В. Ю. Управління розвитком креативності студентів. *Освітній менеджмент: перспективи розвитку та інновації*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 23 жовтня 2001 р. Полтава: ПОППО, 2001. С. 134–138.
19. Стрельников В. Ю. Управління становленням професіоналізму студента у вищій

школі. *Науково-методичні проблеми управління якістю освітньої діяльності* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 22–24 трав. 2002 р. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2002. Ч.1. С. 324–330.

УДК 372.851

Тарасенко Анна Віталіївна,
студентка 4 курсу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, м. Харків;
Василик Сергій Констянтинович,
к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та бізнесу, Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, м. Харків

ПЕДАГОГІЧНІ ЗАВДАННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ І МЕДІАТЕХНОЛОГІЙ В УЧБОВОМУ ПРОЦЕСІ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ

Сучасна педагогічна освіта характеризується високою потребою в актуальних і випереджаючих компетенціях майбутніх учителів. Професіоналізм сучасного учителя визначається не лише знанням змісту дисциплін, що викладаються, умінням застосовувати усі аспекти приватних дидактик, професійним покликанням, але і відповідністю його компетенцій вимогам часу, серед яких виділяється наростаючий тренд інформатизації освіти, перекладу все більшого числа педагогічних дій у формат, опосередкований інформаційними технологіями. Окрім цього, епідемічна ситуація нині також стала двигуном інформатизації освіти, реалізовувати яке частенько доводиться в дистанційному режимі. Але і окрім цього, контактна очна робота педагога в класі в сучасних умовах, особливо з таких дисциплін, як математика (алгебра, геометрія), включає постійно наростаючу масову долю інформаційних і медіатехнологій, що визначається не лише власне технічними можливостями, але і трансформацією учбової поведінки школярів, що легше сприймають матеріал, що подається за допомогою звичних їм комп'ютерних засобів, гаджетів і медіа носіїв.